

Yrkande

M, L

Ärende 38

2025-09-19

Yrkande angående Motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Emma Altenhammar (SD) om kartläggning av svenskfientlighetens omfattning och karaktär

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Motionen anses besvarad med hänvisning till brödtexten i yrkandet.

Yrkandet

Vi delar uppfattningen att trygghetsarbetet i Göteborg behöver stärkas.

Stadsledningskontoret lyfter fram att det redan sker kartläggningar och lägesbilder inom ramen för stadens brottsförebyggande arbete, men vi menar att detta arbete behöver utvecklas och förbättras.

Trygghetsarbetet i Göteborg måste lyftas en nivå. Det krävs mer systematik, bättre samordning mellan aktörer och en tydligare politisk prioritering. Det politiska styret har under senare år nedprioriterat frågan, bland annat genom att avskaffa trygghetsrådet som tidigare samlade relevanta aktörer. Detta är ett av flera exempel på hur trygghetsfrågorna inte givits den tyngd de förtjänar.

Den aktuella motionens fokus på kartläggning av svenskfientlighet visar på ett behov av att identifiera och analysera olika former av otrygghet. Vi menar att detta bör ses som en del av ett bredare arbete där flera typer av kartläggningar behöver genomföras för att ge en samlad bild av hot, våld och diskriminering i Göteborg.

För att staden ska bli tryggare krävs att dessa kartläggningar inte bara genomförs, utan också används som grund för konkreta åtgärder och gemensamma insatser. Motionen kan därmed besvaras, men intentionen om att förstärka kartläggningarna bör tas tillvara som en viktig del i ett förbättrat trygghetsarbete.

Yrkande

2025-09-05

Ärende nr: SLK-2025-00100

Yrkande angående – Motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Emma Altenhammar (SD) om kartläggning av svenskfientlighetens omfattning och karaktär

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en kartläggning av svenskfientlighetens omfattning och karaktär i Göteborg, som genomförs i samverkan med forskare från Göteborgs universitet och andra relevanta aktörer.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillse att resultaten av kartläggningen ska ligga till grund för förslag till åtgärder för att motverka svenskfientlighet och stärka tryggheten i Göteborg.

Yrkandet

Det är uppenbart att svenskfientlighet existerar och att denna form av rasism och diskriminering drabbar många, inte minst unga svenskar som utsätts för förnedringsrån och trakasserier. Trots återkommande rapportering i media och uppgifter från brottsutsatta har fenomenet inte getts den uppmärksamhet eller det erkännande som krävs. En kartläggning är därför nödvändig för att tydliggöra problemets omfattning och karaktär, samt för att möjliggöra framtagande av åtgärder som kan stärka tryggheten i Göteborg.

Vi menar att kartläggningen bör ske i nära samarbete med forskare från Göteborgs universitet och andra relevanta aktörer. Vidare bör arbetet samordnas med stadens brottsförebyggande insatser för att säkerställa att svenskfientlighet synliggörs och motverkas på samma sätt som annan rasism och diskriminering.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-08-11

Ärendenummer SLK-2025-00100

Handläggare

Lisa Jacobson Flöhr

Telefon: 031-368 03 59

E-post: lisa.jacobson.fluhr@stadshuset.goteborg.se

Motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Emma Altenhammar (SD) om kartläggning av svenskfientlighetens omfattning och karaktär

Motionen

Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Emma Altenhammar (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en kartläggning av svenskfientlighetens omfattning och karaktär i Göteborg.

Motionärerna beskriver att det föreligger en rasistisk svenskfientlighet som utgör motiv till förnedringsrån och andra typer av trakasserier som drabbar svenskar. Denna typ av diskriminering har enligt motionärerna knappt fått någon uppmärksamhet, till skillnad från invandrarfientlighet. Motionärerna föreslår att en utredning tillsätts med uppdrag att kartlägga svenskfientlighetens omfattning och karaktär samt att förslag tas fram för att motverka svenskfientligheten i Göteborg. Forskare och professorer från Göteborgs universitet föreslås delta i arbetet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De resurser som en kartläggning av svenskfientligheten kommer att kräva varierar beroende på hur omfattande kartläggningen ska vara och vilka metoder som används. Deltagande från Göteborgs universitet kan få en ekonomisk påverkan på staden om en forskningsstudie ska genomföras vilket kräver upphandling.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Den sociala dimensionen av en kartläggning av svenskfientligheten är central då den beskrivna problematiken handlar om relationer mellan människor och grupper i samhället, exempelvis i skolor, i bostadsområden och i andra offentliga miljöer. Rasism är ett samhällsproblem som tar sig uttryck genom uppfattningar, fientlighet och negativa stereotyper om individer och grupper på grund av föreställningar om nationellt, kulturellt eller etniskt ursprung, religion, hudfärg eller annat liknande förhållande. Det kan visa sig genom vardagsrasism, diskriminering, hot och våld. Upplevda skillnader och erfarenhet av ojämlik tillgång till resurser av olika slag i samhället kan bidra till polarisering och motsättningar mellan grupper. Det kan i sin tur försvåra den sociala sammanhållningen.

Stadsledningskontorets överväganden

Svenskfientlighet kan uttryckas som social frustration eller reaktiv fientlighet, till exempel att unga som är marginaliserade eller lever i socioekonomiskt eftersatta områden, riktar sin ilska mot majoritetssamhället. Det rör sig om motsättningar och konflikter mellan grupper vilket kan ha en påverkan på tryggheten i staden.

Med anledning av bestämmelserna i lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete tar Göteborgs Stad fram en lägesbild över brott och otrygghet i stadsområdena. Utifrån lägesbilden tar staden fram åtgärdsplaner för de fokusområden som ska prioriteras. Stadsledningskontoret bedömer att det är inom ramen för detta arbete som kartläggningar av särskilt utsatta grupper ska ske, utifrån de prioriteringar som beslutas gemensamt med polisen.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Bilaga som utgör beslutsunderlag

Motionen

Handling 2025 nr 11

Motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Emma Altenhammar (SD) om kartläggning av svenskfientlighetens omfattning och karaktär

Tidningar och media har under de senare åren rapporterat om våldsamma och extremt kränkande rån mot ungdomar med svensk bakgrund. Det är en verklighet som blivit en del av vardagen i Sverige och Göteborg. Från hösten 2019 fram till 2024 har flera fall av personrån haft inslag av till synes omotiverad förnedring – i de flesta fall med invandrare som gärningsmän och svenskar som offer. Mycket tyder på att det bakomliggande motivet till den här typen av förnedringsrån och andra typer av trakasserier är en rasistisk svenskfientlighet. De som rånas, hotas och misshandlas kränks just för att de uppfattas som svenskar, men de berörda myndigheterna ignorerar problemet.

Det är mer vanligt att ungdomar med invandrabakgrund rånar ungdomar med svensk bakgrund, inte tvärtom (<https://bra.se/rapporter>). Överrepresentationen av förövare med invandrabakgrund syns även tydligt när det gäller allt från överfallsvåldtäkter till gängkriminalitet.

Stat och kommuner har de senaste decennierna lagt ner stora resurser på att motverka, forska och sprida medvetenhet kring de negativa attityder, den diskriminering och det våld som infödda svenskar utsätter invandrare för. Tyvärr har nästan ingen uppmärksamhet riktats mot den diskriminering, de negativa attityder och det våld som infödda svenskar utsätts för på grund av sin härkomst, trots att svenskfientlighet är ett lika allvarligt fenomen som invandrarfientlighet.

I nuläget finns det inte några rapporter om våld, hatbrott och rasism riktad mot den inhemska befolkningen i Göteborg. Det finns dock en gammal studie från Malmö och sociologistudenten Petra Åkesson från 2005–2006. Hon hade intervjuat unga rånare med invandrabakgrund i Malmö angående motiven bakom deras brott. Hon fick bland annat följande svar ”När vi är ute på stan och rånar så krigar vi, vi krigar mot svenskarna. Makt för mig är det att svenskarna ska lägga sig ner på marken och pussa mina fötter”.

Det är dags att staden vidtar åtgärder för att kartlägga och stävja svenskfientligheten. Som första åtgärd föreslår vi att en utredning tillsätts med uppdrag att kartlägga svenskfientlighetens omfattning och karaktär samt att förslag tas fram för att motverka svenskfientligheten i Göteborg. Vi menar också att det som en naturlig del av Göteborgs stads värdegrundsarbete ska ingå ett belysande och motverkande arbete likväl mot svenskfientlighet som den diskriminering och det våld som infödda svenskar utsätter invandrare för. Vi föreslår också att forskare och professorer från Göteborgs universitet tar del i arbetet.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Kommunstyrelsen får i enlighet med motionens intentioner i uppdrag att ta fram en kartläggning av svenskfientlighetens omfattning och karaktär i Göteborg.

Agneta Kjaerbeck (SD)

Jörgen Fogelklou (SD)

Emma Altenhammar (SD)